

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ЛЬВІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. І. ФРАНКА
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
17-18 травня 2017 року**

УДК 001+37
С 91

*Рекомендовано до друку
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «15» травня 2017 р.)*

Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 17-18 травня 2017 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2017. – 410 с.

ISBN 978-617-7495-08-5

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції обговорено актуальні тенденції розвитку освітньо-культурного простору, психолого-педагогічні аспекти формування професійної компетентності майбутніх фахівців, важливі проблеми економіки, управління та інженерії, сучасний стан та перспективи розвитку туристично-рекреаційної галузі регіону, особливості розвитку сфери гостинності в інфраструктурі малих міст, інноваційні технології у легкій промисловості, стан і перспективи розвитку науки в умовах трансформації суспільно-політичних процесів в Україні.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), **Гоблик В.В.** – д.е.н., доцент, **Пігош В.А.** – к.е.н., доцент, **Папп В.В.** – д.е.н., професор, **Кобаль В.І.** – к.пед.н., доцент, **Максютова О.В.** – начальник НВВНТ.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ISBN 978-617-7495-08-5

© Мукачівський державний університет, 2017

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА

АРЕНДАШ Д.Е., КОБАЛЬ В.І. Педагогічні особливості розвитку пізнавальних інтересів учнів.....	12
БАРНА Х.В., КУЛЯ Д.П. Синтез мистецтв як засіб виховання у старших дошкільників естетичного сприйняття творів мистецтва	14
БАРНА Х.В., САФІУЛЛІН В.М. Проблема забезпечення наступності в роботі дошкільного навчального закладу та початкової школи у науковій літературі.....	15
БЕГУН-ТРАЧУК Л.О. Профілактика професійного вигорання як складова якісної освіти.....	17
БОГДАН А.Р. Формування вокальної культури майбутнього вчителя музики в процесі опанування національних співацьких традицій.....	19
БОКША Н.І. Діяльність професійних організацій в галузі легкої промисловості та їх вплив на розвиток інженерної освіти в країнах Східної Європи.....	20
БУРКАЛО С.М. Інформатизація музичної освіти.....	22
БУРЧ І.М., ЛАЛАК Н.В. Портфоліо як технологія оцінювання навчальних досягнень дитини з особливими освітніми потребами.....	23
ВАСИЛИНКА М.І. Педагогічна спадщина В.Сухомлинського в системі сучасного родинного виховання.....	25
ВОХМЕНЦЕВА-АНТАЛ К.С. Формування співацьких навичок підлітків у процесі вокально-хорової діяльності.....	27
ГАВРИШКО С.Г., БОРКА Е. Завдання, зміст та організація позакласної роботи з фізичного виховання.....	29
ГАВРИШКО С.Г., ДЖУГА Н. Вплив сили мотивації на результативність діяльності молодших школярів.....	32
ГОЛУЗИНЕЦЬ В. В., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Вивчення молодшими школярами об'єктів живої природи рідного краю.....	34
ГОРВАТ М.В., КАЙС М.І. Генезис розвитку проблеми формування у дітей ціннісного ставлення до рідного краю.....	37
ГРИЧКА М.В., ЛАЛАК Н.В. Основні підходи до надання освіти дітям з особливими освітніми потребами.....	39
ГУМЕН Л.В., БРИЖАК Н.Ю. Підготовка дітей шостого року життя до навчання у школі як педагогічна проблема.....	41
ДЕРКАЧ О.І. Дидактичні умови організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності.....	43
ДЕЯК В.В., ЛАЛАК Н.В. До проблеми формування світогляду молодших школярів.....	44
ДОБОШ О. М. Основні аспекти професійної компетентності вихователів дошкільних навчальних закладів.....	46
ДОБОШ С.Ю. Специфіка впливу постмодерністських уявлень на світогляд українського суспільства.....	48
ДОВГАНІЧ Л.І. Педагогічні аспекти інтелектуально-емоційного розвитку особистості у системі художньої культури народу.....	49
ТИТАРЕНКО Н. В., ДРОНЬ Т. О. Якісна середня освіта в контексті євроінтеграційних процесів.....	51
ЗАДОРЖНИЙ І.З. Напрями та методи джерелознавчих студій простопінія Бокшая-Малинича 1906 року.....	53

КАРМАНОВ В.В. Стильові особливості хорових концертів Д. Бортнянського...	55
КАС'ЯНЕНКО О. М. Співдружність з батьками як умова компенсуючого виховання дітей з особливими потребами.....	58
КАЧУР М.М. Музично-виконавська майстерність як художньо-педагогічна проблема.....	60
КОБАЛЬ М.В., СИДОРЕНКО М.С. Розвиток ідей гуманістичної педагогіки в початковій освіті Закарпаття (20-30-ті роки ХХ ст.): постановка проблеми.....	62
КОВАЧ Н.Й. Теоретико-методологічні засади підготовки магістрантів до викладання в педагогічних закладах освіти.....	64
КОЛОДІЙ В. Ю. Впровадження міжнародного досвіду розробки та візуалізації освітніх індикаторів в національну систему освіти.....	66
КОРОЛЕНКО О.О. Педагогічне керівництво процесу музично-творчої самоосвіти студентів ВНЗ.....	68
КОТУБЕЙ В.В., ЛАЛАК Н.В. До проблеми інтегрованого навчання молодших школярів.....	70
КУЛЯ К.Г. Теоретичні основи формування пізнавального інтересу майбутніх вчителів музики у процесі фахової підготовки.....	72
КУРИЛО Л.Ф. Взаємозв'язок педагогіки і кібернетики та його вплив на розвиток методологічних і світоглядних засад педагогічної науки.....	74
КУЦИН Е.К. Артикуляційно-дикційні вправи як засіб усунення вад вимови у дітей.....	77
ЛАБОШ К.Я., ГОРВАТ М.В. Психолого-педагогічна готовність майбутнього вчителя до педагогічної діяльності в умовах сучасної освіти.....	78
ЛАВРЕНОВА Н., ЛАВРЕНОВА М.В. Дидактичні аспекти використання технологій візуалізації у навчально-виховному процесі.....	80
ЛЕМБЕЙ М.І., БРИЖАК Н.Ю. Проблема виховання духовних цінностей у старших дошкільників в історико-педагогічних дослідженнях.....	82
ЛЕНД'ЄЛ-СЯРКЕВИЧ А.А. Організація музичного сприймання - важливий фактор творчого розвитку особистості школяра.....	84
ЛІБА О. М., БІЛА М. М. Розв'язування задач як ефективний засіб формування практичних умінь учнів початкових класів.....	85
ЛІБА О.М., ГОПКО З.М. Готовність студентів до застосування інтерактивних технологій на уроках математики.....	87
ЛІБА О.М., ДАЛЕКОРЕЙ О.І. Принципи і методи використання народної педагогіки у початкових класах на уроках математики.....	89
МАТЯШ І.І., ХОМА О.М. Формування поняття про прикметник на уроках української мови в початковій школі.....	91
МИКУЛАНІНЕЦЬ Л.М. Музикотерапія як новітній підхід в сучасній музичній педагогіці.....	93
ПАВКО А. І. Проблемні питання наукового статусу історичної науки	95
ТРОЯН Н. І., МИКУЛІНА А. К. Розвиток творчої особистості дошкільника в процесі роботи з природними матеріалами.....	98
МОВЧАН К.М., БАБЛЯ М. В. Бібліотека - берегиня національної культурної пам'яті.....	100
МОЛОДОРЯ Т. С. Формування конкурентоспроможності випускників ВНЗ у взаємодії навчального закладу та ринку праці.....	101
МОРОЗ Ф.В. Фізичний розвиток дітей дошкільного та шкільного віку.....	103
МОЧАН Т.М. Медіаосвіта в умовах формування освітнього простору.....	105
МУСІЄЦЬ Є.Г. Організація самостійної роботи студентів у класі баяна.....	107
МУЧИЧКА В.В. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до роботи з важковиховуваними школярами: констатувальний етап магістерського дослідження.....	108

ПАВКО Я.А. Досвід США в організації арктичних наукових досліджень.....	110
ПОЛЯНКА А.В., ВОШКОВЦ А. І., ШКИРТА І.М. Освітні перспективи інтерактивних систем і технологій.....	113
ПОЛЯНКА А.В., ГУДАЧОК Г. Ю. Роль мобільних телефонів у навчанні.....	115
ПОПОВА А.І. Підготовка педагогів з дизайн-освіти: виклики часу і завдання розвитку.....	116
ПОПОВИЧ В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Підготовки майбутнього вчителя початкової школи до організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії як предмет психолого-педагогічних досліджень.....	118
ПОПОВИЧ Н.М. Фундаменталізація університетської освіти.....	120
ПОПОВИЧ Н. Ф. Формування мовленнєвої культури майбутніх учителів початкових класів.....	121
ПОПОВИЧ О.М. Конструктивне освітнє середовище як умова формування основ конструктивності студентів.....	123
ПУЙОВА В.І. Гармонійний розвиток творчої особистості в процесі навчання гри на фортепіано.....	125
РАНТЮК В.В. Вимоги сучасної освіти до вчителя музичного мистецтва.....	126
РОВЖА Б.С. Проблема формування концертмейстерської компетентності в теорії і практиці професійної освіти.....	127
РОЗМАН І.І. Ретрансляція знань сучасного педагогічного процесу в умовах біфуркацій.....	128
РОМАНКО Е.І. Ретроспективний аналіз розвитку жанру біографії.....	130
РУСИН Н.М. Особливості вимірювальної діяльності у дітей дошкільного віку...	132
САКАЛЬ Т.І. Впровадження інноваційних технологій у сучасний освітній процес.....	135
СЕНИНА О.А. Професійний розвиток фахівців з музичного мистецтва.....	137
СИНЕВИЧ І.С. Інформаційно-комунікативні технології в квазіпрофесійній діяльності майбутнього педагога.....	138
ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Особистісно орієнтований підхід в економічному вихованні молодших школярів.....	139
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., СТЕПЧЕНКО А.А. Формування інтелектуально-творчого потенціалу учнів у позакласній роботі в початковій школі.....	141
ТОМАШЕВСЬКА М. О. До проблеми готовності майбутніх педагогів до професійної взаємодії.....	143
ТОРОНІ О.В., МИХАЙЛОВА К.В. Виховання культури поведінки у дошкільників.....	145
ФЕЛЬЦАН І.М. Фактори адаптації іншомовної освіти дорослих в Україні до європейських стандартів.....	147
ФЕНЧАК Л.М., ВАСИЛИНЕЦЬ Г. М. Мотиваційний аспект підготовки майбутніх фахівців ДНЗ до професійної діяльності	149
ХАМУТА Н.Ю. Хронологія підготовки вчителів початкових шкіл Закарпаття..	151
ЧЕКАН О.І., КЛИМИК К. Використання ІКТ у навчально-виховній роботі з дітьми дошкільного віку.....	153
ЧЕРЕПАНЯ Н.І. Суть поняття патріотизм в педагогічній літературі.....	154
ЧОВРІЙ М.Я. Формування готовності майбутніх фахівців з музичного мистецтва до професійної діяльності: психологічний аспект.....	156
ЧОВРІЙ С.Ю., ШКЛЯНКА А.М. Педагогічна діяльність Августина Волошина в 20 – 30-х роках ХХ ст.....	158
ШЕРЕШ А.К. Психолого-педагогічні аспекти педагогічної майстерності педагога-піаніста.....	160
ЩЕРБАН Г. В. Педагогічне завдання у професійній діяльності вчителя.....	162

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

АЛМАШІЙ І. І., ГОБЛИК В.В. Змістовний елемент у формуванні екологічної культури молоді.....	165
БІЛОЗЕРСЬКА С.І. Особливості формування професійної самосвідомість майбутніх педагогів.....	166
ГАБОВДА А.М., ЛУЦА М.В. Культура мовлення у системі професійної підготовки майбутнього педагога.....	168
НАРАПКО V.I., YURCHYLO M.Y. Peculiarities of usage of terminology in artistic texts (based on the novel j.rowling «harry potter and the deathly hallows»).....	170
НАРАПКО V.I., PROZHENACH I.I. USE of qr-codes in the educational process.....	171
ГАРАПКО В.І., ГАБОВДА А.М. The aim of usage qr-codes in the education.....	172
ГАРАПКО В.І., ЗАВІТАЄВА О. Інноваційність реформування педагогічної освіти вчителя початкових класів у Великій Британії.....	174
ГОВНАК К. А. Формування інтересу учнів старшої школи до навчання іноземної мови засобами інтерактивних технологій.....	175
ДЯДЧЕНКО О.В. Іншомовна підготовка студентів нефілологічних спеціальностей на засадах комунікативно-когнітивного підходу.....	177
ІВАНОВА В.В., ФАГАТ М.В. Вивчення стану педагогічної компетентності батьків у вихованні самостійності дітей дошкільного віку	179
КСЕНОФОНТОВ С.С. Психолого-педагогічні мотивації особистісно-орієнтованого самонавчання.....	181
ЛИПЧАНКО–КОВАЧИК О.В. Теоретичні аспекти підготовки бакалаврів-філологів у вищих навчальних закладах України	184
МАРТИН Н. В., ПАВУК В. Інтенсифікація навчання іноземної мови.....	186
МАЩАК С.О. До питання формування професійної компетентності майбутніх педагогів.....	188
МОРГУН А.В. Еволюція поглядів на проблему білінгвізма	190
МОРГУН А.В., БОПКО І.З. Психолого-педагогічний аспект білінгвізму.....	192
НЕЖИНСЬКА О. О., ТИМЕНКО В. М. Коучинг як технологія формування професійної компетентності освітянина.....	194
ПРОКОПОВИЧ Л. С., КУРИЛО О.Й. Концепт хата – важливий фрагмент мовно-поетичної картини світу.....	196
ШТИХ І.І., СОФІЛКЯНИЧ Н.О. Проблема ліворукості в психічному розвитку дитини.....	199
ТЕЛИЧКО Н. В. Формування англомовної комунікативної компетенції засобами використання інноваційних технологій.....	200
ТЕЛИЧКО Н.В., БЕЗРУКА О.В. Професійна компетентність як засадничий чинник формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя	202
ТЕЛИЧКО Н.В., БРЕГВАДЗЕ А.О. Педагогічні умови формування комунікативної компетенції у професійній підготовці вчителя іноземної мови....	205
ТЕЛИЧКО Н.В., КОПЧА Ю. Innovative technologies in learning foreign languages.....	207
ТЕЛИЧКО Н. В., ПОРОХНАВЕЦЬ Ю. П. Володіння англійською мовою-запорука працевлаштування у світі.....	208
ТЕЛИЧКО Н.В., ШПЕНИК А. Використання краєзнавчого матеріалу для формування культурно-країнознавчої компетенції школярів на уроках англійської мови.....	210
ФЕДЯЄВА М.А. Формування фонологічної компетенції учнів початкової школи засобами англомовного фольклору.....	212
ФЕЛЬЦАН І.М., СИМИНЕЦЬ А. Особливості уроків англійської мови в умовах інклюзивного навчання.....	213

Важливими джерелами знань, засобами створення проблемних ситуацій, закріплення та перевірки засвоєння навчального матеріалу, розвитку мислення, спостережливості та допитливості школярів слугують використовуваний експеримент та розв'язування задач на різних етапах уроків.

Метою навчання англomовного говоріння є формування професійно спрямованої комунікативної компетенції. Сучасні методичні дослідження вказують на можливості нових освітніх технологій і методів, які слід використовувати у руслі комунікативного методу навчання. У світлі даної проблеми актуальною вбачається конкретизація сутності інноваційних технологій у контексті формування англomовної комунікативної компетенції.

Відтак перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження вбачаємо в розробці спеціальних інноваційних методик, які доцільно використовувати в навчальному процесі вищої школи для формування англomовної комунікативної компетенції.

Література

1. Бергельсон М. Б. Мовні аспекти віртуальної комунікації / М. Б. Бергельсон // Вісник МГУ. Лінгвістика і міжкультурна комунікація. – 2002. – № 1. – С.55–67.
2. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезікова / Л. С. Панова // Наукові записки. – Серія: Філологічні науки. Збірник наукових праць. – 2009. – №81. – С. 141 – 146.
3. Кондратюк Т. Інноваційні технології / Т Кондратюк. – Харків : Фоліо, 2006. – 355 с.
4. Baron N. C. Always on: language in an online and mobile world / N. C. Baron // Oxford: Oxford University Press. – 2008. – P. 19 – 22.

УДК 378.371.13

Н.В.ТЕЛИЧКО, О.В.БЕЗРУКА
Мукачівський державний університет

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ЗАСАДНИЧИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Перед системою вищої професійної освіти постає завдання підготувати конкурентоздатного фахівця, що володіє комплексом компетенцій, які відповідають вимогам сучасного ринку праці. Найвищим рівнем професійної компетентності майбутнього вчителя є сформованість педагогічної майстерності, що зумовлює актуальність дослідження професійної компетентності як засадничого чинника у формуванні педагогічної майстерності студентів педагогічного вищого навчального закладу.

Дослідження свідчить, що більшість науковців визнають метою підготовки висококваліфікованих фахівців розвиток професійної компетентності. Дослідження окресленої проблеми свідчить, що науковці розкривають досвід філософсько-методологічного аналізу компетентнісної парадигми в освіті та визначають напрями підготовки та розвитку педагогічної компетентності вчителя в Україні в контексті філософії вищої педагогічної освіти; конкретизують сутність педагогічної компетенції та компетентності та визначають ключові компетенції як компонент особистісно-орієнтованої парадигми освіти та ін. Науковцями визначено компетентнісний підхід

найбільш оптимальним шляхом модернізації професійної освіти [2], а компетентність розглядають як важливий елемент у структурі моделі якості підготовки фахівців. Таким чином, узагальнюючи загальнонаукові підходи до визначення професійної компетентності педагога, дослідники розглядають формування компетентності майбутнього вчителя як провідне завдання сучасної освітньої політики.

Мета дослідження полягає в уточненні сутності та структури професійної компетентності як засадничого чинника у формуванні педагогічної майстерності майбутніх учителів.

Використовуючи поняття «компетенція» та «компетентність» як обов'язкові інструменти у формуванні професійної компетентності майбутніх учителів, ми опиралися на розкриття сутності цих дефініцій у «Енциклопедії освіти», де *компетенція* розуміється як наперед задана соціальна норма (вимога) до освітньої підготовки фахівця, котра необхідна для його якісної продуктивної діяльності в певній сфері та є соціально закріпленим результатом. Результатом набуття компетенцій є *компетентність*, яка «передбачає особистісну характеристику, ставлення до предмета діяльності» [4]. Таким чином, компетентність паралелізується з поняттям «кваліфікація» як рівнем і видом професійної навченості фахівця, наявністю в нього знань, умінь і навичок, необхідних для виконання певної роботи, і визначається як *професійна компетентність*.

Однак, окреслені критерії професійної компетентності не можуть бути основою формування педагогічної майстерності майбутніх учителів, оскільки не відображають специфіку педагогічної діяльності та не враховують особистісного компоненту у вимогах до сформованості професійної компетентності фахівця.

На основі структурування професійної компетентності науковці виокремлюють такі складові цього феномену: концептуальну (володіння теоретичними основами професії); інструментальну (володіння базовими фаховими навичками); інтегративну (спроможність поєднувати теорію і практику); контекстуальну (розуміння соціального, культурного й економічного середовища, де здійснюється фахова діяльність); адаптивну (передбачення змін, важливих для професії, готовність до них); міжособистісну (ефективне фахове спілкування). Однак, запропоновані складові не відображають такої особливості професійної діяльності вчителя як прагнення і готовність до вияву педагогічної майстерності, володіння студентами основами педагогічної деонтології, педагогічного емпатерменту, щоб наснажуватися до професійного зростання і наснажувати школярів до навчання.

Щоб системно й ефективно спрямовувати навчально-пізнавальну діяльність школярів на формування конкретних компетентностей, в учителів доцільно сформувати відповідні компетентності в процесі здобуття вищої освіти, що розглядаємо як обов'язкову складову їхньої педагогічної майстерності [1].

До таких компетентностей відносяться:

Громадянська компетентність, яка визначається як здатність людини активно, відповідально й ефективно реалізовувати права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства.

Ключова компетентність – спеціально структурований комплекс якостей особистості, що дає можливість ефективно брати участь у різних життєвих сферах діяльності і належить до загальногалузевого змісту освітніх стандартів. Розуміння ключової компетентності тісно пов'язане з поняттям «ключова компетенція». Цей феномен розглядається як об'єктивна категорія, що фіксує суспільно визначений комплекс певного рівня знань, умінь, навичок, ставлень, які можна застосувати в широкій сфері діяльності людини (вміння вчитися, загальнокультурна, громадянська, здоров'язбережувальна, соціальна компетентність та компетентність з питань інформаційно-комунікаційних технологій). Зокрема, на думку І. Зимньої, ключові компетенції доцільно розглядати як нову парадигму результату сучасної освіти [3].

Предметна компетентність – освоєний учнями у процесі навчання досвід специфічної для певного предмета діяльності, пов'язаної з набуттям нового знання, його перетворенням і застосуванням. Сформованість предметної компетентності передбачає вияв в особі предметної компетенції – сукупності знань, умінь та характерних рис у межах конкретного предмета, що дає можливість учневі (а також і вчителю) самостійно виконувати певні дії для розв'язання навчальної проблеми (задачі, ситуації). Як учень, так і вчитель відповідно до власного рівня підготовки має уявлення, знає, розуміє, застосовує, виявляє ставлення, оцінює [5].

Підготовка висококваліфікованого вчителя передбачає цілеспрямоване формування у студентів основ педагогічної майстерності. Зasadничим чинником цього феномену є професійна компетентність. Компетентність визначається як набута у процесі навчання інтегрована здатність особистості, яка складається із знань, досвіду, цінностей і ставлення, що можуть цілісно реалізовуватися на практиці. Компетенція розглядається як суспільно визнаний рівень знань, умінь, навичок, ставлень у певній сфері діяльності людини. Таким чином сформованість професійної компетентності у майбутніх учителів може слугувати основою для вияву педагогічної майстерності у діяльності вчителя.

Література

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
2. Зеер Э. Ф. Модернизация профессионального образования: компетентностный подход : учеб. пособие / Э. Ф. Зеер, А. М. Павлова, Э. Э. Сыманюк. – М. : Моск. психол.-пед. ин-т, 2005. – 216 с.
3. Зимняя И. А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата современного образования [Электронный ресурс] / И. А. Зимняя. – Режим доступа до журн. : <http://www.eidos.ru/journal/2006/0505.htm>
4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина та ін. ; заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К.І.С., 2004. – 112 с.
5. Компетентність саморозвитку фахівця: педагогічні засади формування у вищій школі / О. О. Біла, Т. Р. Гуменникова, Н. В. Кічук та ін. ; наук. ред. Н. В. Кічук. – Ізмаїл : ІДГУ, 2007. – 236 с.